

Brusel 10. listopadu 2022
(OR. en)

14562/22

**Interinstitucionální spis:
2022/0371(COD)**

**ECOFIN 1139
CODEC 1701
RELEX 1496
NIS 27
FIN 1195
COEST 815**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	10. listopadu 2022
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2022) 597 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023 (makrofinanční pomoc+)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 597 final.

Příloha: COM(2022) 597 final

V Bruselu dne 9.11.2022
COM(2022) 597 final

2022/0371 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023
(makrofinanční pomoc+)**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nedávná eskalace brutální válečné agrese Ruska proti Ukrajině potvrzuje jeho odhodlání porušit základní práva Ukrajiny na nezávislost, svrchovanost a územní celistvost v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic a zničit její životaschopnost jako státu. Statečnost, odvaha a odhodlání ukrajinského lidu bránit svou zemi si zaslouží hlubokou úctu a vděčnost.

EU, její členské státy a evropské finanční instituce v rámci přístupu týmu Evropa od začátku ruské válečné agrese uvolnily 19,7 miliardy EUR na podporu hospodářské, sociální a finanční odolnosti Ukrajiny. Jedná se o kombinaci podpory z rozpočtu Unie (12,4 miliardy EUR), včetně makrofinanční pomoci, podpory Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, plně nebo částečně zaručené z rozpočtu EU, a další finanční podpory členských států (7,3 miliardy EUR).

Z rozpočtu EU, zejména prostřednictvím evropského nástroje sousedství a Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, je Ukrajině od roku 2014 poskytována komplexní reformní a investiční podpora. Od začátku ruské válečné agrese se tato podpora přeorientovala zejména na nouzovou pomoc a ve stále větší míře na obnovu poškozené/zničené státní a obecní infrastruktury a bydlení. Je zásadní pokračovat v této podpoře doplňkovým způsobem prostřednictvím nástroje makrofinanční pomoci+, včetně reforem spojených s evropskou cestou Ukrajiny.

Rada dále rozhodla o opatřeních pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených sil v rámci Evropského mírového nástroje ve výši 3,1 miliardy EUR a o misi vojenské pomoci na podporu Ukrajiny s částkou 0,1 miliardy EUR na společné náklady, jejímž cílem je v první fázi vycvičit 15 000 vojáků. EU a její členské státy rovněž poskytly bezprecedentní věcnou mimořádnou reakci prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Unie, což představuje největší mimořádnou operaci od jeho vzniku, a poskytly Ukrajině a regionu miliony mimořádných prostředků.

Škody, které ruská válečná agrese způsobila ukrajinskému hospodářství, občanům a podnikům, jsou obrovské. Mezinárodní měnový fond předpovídá, že v krátkodobém horizontu by se ukrajinské hospodářství mohlo do konce letošního roku reálně snížit až o 35 %. Inflace se zrychluje a do konce roku 2022 by v důsledku nedostatku zboží, logistických problémů při zásobování a financování vládních potřeb prostřednictvím tvorby peněz měla dosáhnout 30 %.

Vzhledem k probíhající ruské válce se očekává, že krátkodobé finanční potřeby Ukrajiny na rok 2023 budou značné. Podle nedávných odhadů ukrajinských orgánů ve spolupráci s Mezinárodním měnovým fondem bude v roce 2023 trvale chybět financování ve výši 3 až 4 miliard EUR měsíčně. Ukrajina bude v krátkodobém horizontu i nadále pociťovat vysoké finanční potřeby, aby mohla udržet základní funkce státu, zajistit makroekonomickou stabilitu a obnovit kritickou infrastrukturu zničenou ruskou válkou. Proto je velmi důležité, aby byla co nejrychleji mobilizována nová podpora.

V nadcházejících měsících bude rozhodující dohodnout se na další podpoře. Tato krátkodobá podpora bude vyžadovat koordinované mezinárodní úsilí a úzkou spolupráci mezi mezinárodními partnery. EU neochvějně podporuje Ukrajinu, jejíž budoucnost je spojena

s EU. Pokračování podpory Ukrajině v rámci organizovaného kolektivního přístupu je pro Unii silnou prioritou.

Makrofinanční pomoc Unie Ukrajině v roce 2022 byla velkorysá a účinná. Unie v rámci balíčků nouzové a mimořádné makrofinanční pomoci poskytla vysoce zvýhodněné půjčky, včetně subvencí na platby úroků, ve výši 7,2 miliardy EUR, z nichž 4,2 miliardy EUR byly vyplaceny již v polovině října a zbývajících 3 miliardy EUR by měly na Ukrajinu dorazit do konce roku. Pomoc však byla dosud poskytována *ad hoc*, vždy na několik měsíců. Vyžádalo si to značné rezervy z rozpočtu EU a vnitrostátní záruky. Proto je třeba zvážit strukturálnější a účinnější přístup k podpoře Ukrajiny ze strany Unie v roce 2023. Tento návrh stanoví řádný a udržitelný rámec pro směřování finanční pomoci Ukrajině a zároveň nabízí dostatečnou pružnost pro přizpůsobení podpory vyvíjejícím se finančním potřebám země a připravuje půdu pro budoucí nástroj „Rebuild Ukraine“ v souladu se sdělením ze dne 18. května 2022 o „pomoci Ukrajině a její obnově“¹ a zásadami dohodnutými na konferenci o reformě Ukrajiny konané v Luganu v červenci 2022.

Na základě stabilního rámce by mělo být rozhodnuto o obecných parametrech podpory Unie týkající se pomoci a obnovy pro celý rok 2023. Jednotný a účinný systém pro zajištění nejlepších podmínek pro poskytování půjček a rozšíření přístupu na trh pro úvěrovou podporu má v kontextu rostoucích nákladů a úrokových sazeb velké výhody.

Za tímto účelem Komise navrhuje vytvořit nástroj pro poskytování podpory Ukrajině (makrofinanční pomoc+) pro rok 2023. Tento nástroj poskytne krátkodobou finanční úlevu ve formě vysoce zvýhodněných půjček předvídatelným, průběžným, řádným a včasným způsobem, přičemž z těchto půjček budou financovány okamžité potřeby, obnova kritické infrastruktury a počáteční podpora udržitelné poválečné obnovy s cílem podpořit Ukrajinu na její cestě k evropské integraci. EU bude dotovat úrokové náklady Ukrajiny, které budou do konce roku 2027 financovány z příspěvků členských států ve formě vnějších účelově vázaných příjmů. Aby bylo zajištěno pokrytí úrokových nákladů po dobu trvání půjček, měly by být příspěvky členských států po roce 2027 obnoveny a pokračovat jako vnější účelově vázané příjmy, pokud nebudou pokryty jinými prostředky v budoucích víceletých finančních rámcích. Kromě toho mohou částky pocházející z dalších dobrovolných příspěvků členských států a případné příspěvky třetích zemí a stran poskytnout nevratnou podporu.

Nadcházející potřeby financování Ukrajiny vyžadují mobilizaci a vyplácení prostředků nákladově efektivním a pružným způsobem. Je nanejvýš důležité, aby toto financování bylo organizováno v rámci jedné metody financování spolu s dalšími finančními prostředky EU, aby bylo možné souběžně uspokojit více politických potřeb. Z tohoto důvodu je nutné změnit nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, aby se jako základní metoda pro provádění výpůjčních operací stanovila diverzifikovaná strategie financování, která se v současnosti provádí pro výpůjčky podle rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053².

Aby bylo zajištěno zdravé finanční krytí, měly by být půjčky Ukrajině zajištěny zárukou z rozpočtové rezervy EU, tj. z rozpočtového prostoru nad stropem pro platby víceletého finančního rámce (VFR) až do výše stropu vlastních zdrojů. To by investorům poskytlo vysoký stupeň ochrany a jistoty, přičemž by se předešlo nutnosti vytvářet rezervy na úvěry nebo zavádět vnitrostátní záruky, aniž by se změnila velikost nebo stropy víceletého

¹ COM(2022) 233 final.

² Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom (Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1).

finančního rámce. To vyžaduje omezenou změnu nařízení (EU, Euratom) 2020/2093³, která umožní, aby se s podmíněnými závazky vyplývajícími z finanční pomoci Ukrajině, která je k dispozici pro roky 2023 a 2024, zacházelo stejně jako s finanční pomocí členským státům.

Podpora v rámci tohoto nástroje bude vyžadovat, aby Ukrajina dále posilovala právní stát, řádnou správu věcí veřejných a opatření proti podvodům a korupci. Proto by finanční podpora měla být při zohlednění vývoje na místě rámována politickými podmínkami a měla by být stále více zaměřena na posílení ukrajinských institucí a přípravu půdy pro úspěšné úsilí o obnovu, jakož i na podporu úsilí Ukrajiny na její evropské cestě.

Budoucnost Ukrajiny a jejích občanů je skutečně spojena s EU. Evropská rada udělila Ukrajině status kandidátské země v červnu 2022. Bezprostřední úsilí o udržení finanční odolnosti Ukrajiny i dlouhodobá obnova budou vyžadovat odborné znalosti Unie, spolupráci s mezinárodními partnery, jakož i transparentnost a sledování.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Podpora v rámci tohoto nástroje bude konzistentní a doplňková k činnostem financovaným podle nařízení (EU) 2021/947⁴ a nařízení (ES) č. 1257/96⁵ v souladu s příslušnými cíli, intervenční logikou a pravidly těchto nástrojů.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Status kandidátské země udělený Evropskou radou dne 23. června 2022 Ukrajinu pevně ukotvil na její evropské cestě. Proto celá reakce EU na podporu odolnosti a obnovy Ukrajiny – i prostřednictvím tohoto nástroje – přispěje také k počáteční fázi předstupního procesu Ukrajiny.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Článek 212 SFEU je vhodným právním základem pro program finanční pomoci poskytované Unií třetím zemím, které nejsou rozvojovými zeměmi. Pokračující nevyprovokovaná a neodůvodněná vojenská agrese ze strany Ruska vyžaduje poskytnutí další finanční pomoci Ukrajině v souladu s cíli a podmínkami popsány v tomto návrhu.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Zásada subsidiarity je dodržena, neboť uspokojivě zvládnout potřebu společné reakce při poskytování podpory Ukrajině v přiměřeném rozsahu není v moci jednotlivých členských států. Tuto úlohu může lépe splnit Evropská unie jako celek. Hlavními důvody jsou fiskální kapacita a rozpočtová omezení na vnitrostátní úrovni a potřeba silné koordinace dárců, aby se

³ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Text s významem pro EHP), Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1.

⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996 o humanitární pomoci (Úř. věst. L 163, 2.7.1996, s. 1).

maximalizoval rozsah a účinnost podpory a zároveň se omezila zátěž pro správní kapacitu ukrajinských orgánů, která je za současných okolností velmi napjatá.

- **Proporcionalita**

Navrhovaná finanční podpora Ukrajině je považována za přiměřenou na základě nejlepších odhadů finančních potřeb Ukrajiny, které předložily vnitrostátní orgány a které byly posouzeny ve spolupráci s mezinárodním společenstvím, včetně Mezinárodního měnového fondu. Tato podpora nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení sledovaného účelu, tedy poskytnutí strukturované a předvídatelné podpory Ukrajině v roce 2023 a jejího souvisejícího financování.

- **Volba nástroje**

Nařízení je vhodným nástrojem, protože stanoví přímo použitelná pravidla pro podporu.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Návrh navazuje na řadu operací makrofinanční pomoci poskytovaných Ukrajině od roku 2015. Dřívější hodnocení *ex post* předchozích operací makrofinanční pomoci Ukrajině ukázala, že obecně byla vysoce relevantní, pokud jde o jejich cíle, finanční krytí a politické podmínky. Operace makrofinanční pomoci se ukázaly jako zásadní zejména pro podporu Ukrajiny při řešení problémů s platební bilancí a provádění klíčových strukturálních reforem, aby se ekonomika stabilizovala a posílila se udržitelnost její vnější pozice. Operace umožnily fiskální úspory a finanční výhody a katalyzovaly další finanční podporu a důvěru investorů. Bylo zjištěno, že podmíněnost spojená s operacemi makrofinanční pomoci doplňuje související programy MMF. Vytvořila politicky posilující účinek, který přispěl k mobilizaci ukrajinských orgánů pro zásadní reformy, zejména v oblastech strukturální politiky, které jsou méně pokryty jinými mezinárodními dárcovskými programy.

Individuální přístup k finanční pomoci Ukrajině v roce 2022 však v souvislosti s válkou ukázal značné nedostatky, zejména pokud jde o dohodu o financování. Vyžádalo si to značné rezervy z rozpočtu EU a/nebo vnitrostátní záruky. Aby se předešlo opakovanému jednání EU a vnitrostátních zákonodárců o otázkách finanční podpory, mělo by se o širokých parametrech podpory Unie na pomoc a obnovu rozhodnout na celý rok 2023 na základě stabilního rámce.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Návrh reaguje na výzvy mezinárodního společenství i samotné země ke stabilní a předvídatelné podpoře Ukrajiny ze strany Unie. Při přípravě tohoto návrhu konzultovaly útvary Komise mezinárodní finanční instituce a další bilaterální (včetně členských států) a multilaterální dárce s významnými odbornými znalostmi, a to i pokud jde o ukrajinské hospodářství. Komise byla rovněž v pravidelném kontaktu s ukrajinskými orgány.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Návrh vychází z třicetiletých zkušeností s makrofinanční pomocí i ze zkušeností s podporou vnější činnosti Unie.

Komise tento návrh založila na pečlivé analýze finančních potřeb a širší makrofinanční situace Ukrajiny, která vycházela také z podkladů mezinárodních finančních institucí

a dalších příslušných mezinárodních institucí. Součástí analýzy byly pravidelné diskuse o nejnovějších prognózách finančních potřeb Ukrajiny v rámci mezinárodních fór, např. v rámci skupiny G7, mezinárodní konference odborníků o obnově, rekonstrukci a modernizaci Ukrajiny, i průběžné přímé kontakty s ukrajinskými orgány.

- **Posouzení dopadů**

Makrofinanční pomoc Unie je mimořádný nouzový nástroj pro řešení vážných problémů s platební bilancí ve třetích zemích. Návrhy Komise na poskytnutí makrofinanční pomoci vycházely z poznatků získaných na základě hodnocení *ex post* provedených u minulých operací v sousedství EU. Tento nástroj makrofinanční pomoci+ pomůže zmírnit krátkodobé finanční potřeby Ukrajiny v roce 2023 vzhledem k současným mimořádným okolnostem. Požadavky na podávání zpráv a související politické podmínky mají zajistit účinnost, transparentnost a odpovědnost podpory. Tento nástroj makrofinanční pomoci+ by měl vycházet z výsledků sedmi programů makrofinanční pomoci od roku 2015, včetně poslední mimořádné makrofinanční pomoci v souvislosti s pandemií COVID-19, operací nouzové makrofinanční pomoci na počátku roku 2022 a operací mimořádné makrofinanční pomoci v roce 2022.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Tento návrh nesouvisí s Programem pro účelnost a účinnost právních předpisů.

- **Základní práva**

Poskytnutí podpory v rámci tohoto nástroje je podmíněno tím, že Ukrajina bude i nadále respektovat účinné demokratické mechanismy a své instituce, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran, právní stát a zaručí dodržování lidských práv.

Pozitivním signálem je odhodlání ukrajinských orgánů k reformám a silná politická vůle, o čemž svědčí zejména udělení kandidátského statusu Ukrajině Evropskou radou v červnu 2022 a opětovné úspěšné splnění podmínek strukturální politiky spojených s nedávnými operacemi makrofinanční pomoci Ukrajině. Od ruské agrese prokázaly ukrajinské orgány působivou míru odolnosti a jsou i nadále odhodlány provádět tyto reformy transparentním způsobem a pracovat na standardech EU a v souladu s cestou země k integraci do EU.

Má se tedy za to, že politické podmínky operace makrofinanční pomoci jsou v současné době splněny. Trvalé dodržování této politické podmínky bude zároveň dále zajištěno politickými podmínkami stanovenými v budoucím memorandu o porozumění pro tento nástroj.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Na období 12 měsíců bude poskytnuto celkem až 18 miliard EUR ve formě úvěrů, což odpovídá v průměru 1,5 miliardy EUR měsíčně. Tato částka doplňuje pomoc poskytovanou prostřednictvím stávajících nástrojů.

Další částky pocházející ze zvláštních dobrovolných příspěvků členských států (jako vnější účelově vázané příjmy) by byly použity na tyto účely:

- podpora úrokových nákladů na úvěry – cílový objem nelze předem stanovit, protože tyto náklady budou záviset na skutečných úrocích z úvěrů,
- nevratná podpora na činnosti, na které se vztahuje memorandum o porozumění nástroje, nebo

- budou směřovat do Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI) a/nebo humanitární pomoci na činnosti ve prospěch Ukrajiny.

Kromě toho mohou třetí země a strany poskytnout další zdroje k výše uvedeným zdrojům jako vnější účelově vázané příjmy, které přispějí na memorandum o porozumění nástroje nebo budou směřovat do NDICI a/nebo humanitární pomoci na činnosti ve prospěch Ukrajiny.

Komise má v úmyslu poskytnout půjčky v rámci nástroje s dlouhou dobou splatnosti (s maximální dobou trvání 35 let) a bez splacení jistiny před rokem 2033. To bude spojeno s úhradou výše uvedených nákladů na úroky.

Výplaty lze organizovat pružně a rychle podle potřeb ukrajinských orgánů v průběhu roku 2023. Mohly by být plánovány obecně, čtvrtletně, aby se minimalizovala administrativní zátěž ukrajinských orgánů. V polovině roku bude proveden přezkum vývoje ruské válečné agrese a jejích důsledků pro potřeby financování, jakož i dalšího významu a proveditelnosti politických podmínek.

Další podrobnosti o rozpočtových důsledcích a nezbytných lidských a správních zdrojích jsou uvedeny v legislativním finančním výkazu, který je připojen k tomuto návrhu.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby sledování, hodnocení a podávání zpráv**

Evropská unie by měla dát Ukrajině k dispozici tento nástroj makrofinanční pomoci+ v celkové výši až 18 miliard EUR ve formě vysoce zvýhodněných úvěrů, a to předvídatelným, průběžným, řádným a včasným způsobem, který přispěje k pokrytí jejích krátkodobých finančních potřeb, financování obnovy kritické infrastruktury a počáteční podpoře poválečné obnovy s cílem podpořit Ukrajinu na její cestě k evropské integraci. Podpora přispěje k pokrytí zbývajících nedostatků vnějších finančních prostředků Ukrajiny v roce 2023 a její vyplacení je plánováno v několika splátkách. Výplaty by byly dále podmíněny splněním požadavků na podávání zpráv a zavedením politických reforem, jak bylo dohodnuto v memorandu o porozumění a uvedeno v tomto nařízení, včetně zprávy, kterou má Ukrajina předložit před vyplacením každé splátky. Komise bude úzce spolupracovat s vnitrostátními orgány na sledování příslušného vývoje a uplatňování požadavků a politických podmínek dohodnutých v memorandu o porozumění. Za správu podpory bude odpovídat Komise. V souladu s finančním nařízením jsou použitelná zvláštní ustanovení o předcházení podvodům a jiným nesrovnalostem.

Na závěr Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě posouzení provádění podpory ze strany Unie Ukrajině v rámci tohoto nástroje, a to včetně hodnocení. Do dvou let od konce doby dostupnosti předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hodnocení *ex post*, v níž vyhodnotí výsledky a účinnost podpory, kterou Unie poskytla v rámci nástroje, a také míru, do jaké přispěla k dosažení cílů této podpory.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I nařízení se týká jeho obecných ustanovení.

Článek 1 stanoví předmět nařízení, kterým je zřízení nástroje pro poskytování podpory ze strany Unie Ukrajině.

Článek 2 definuje obecný cíl nástroje a uvádí jeho hlavní specifické cíle.

Článek 3 popisuje oblasti, v nichž může být podpora poskytována za účelem dosažení cílů nástroje.

V článku 4 jsou uvedeny částky podpory ve formě půjček. Stanovuje rovněž dodatečné částky na pokrytí úrokové subvence a případné nevratné podpory. Nakonec článek stanoví dobu dostupnosti podpory.

Článek 5 popisuje, jak mohou členské státy a zúčastněné třetí země a strany přispívat k nástroji.

V oddíle 2 jsou podrobně popsány podmínky podpory v rámci nástroje.

Článek 6 stanoví obecnou podmínku pro poskytnutí podpory v rámci nástroje.

Článek 7 stanoví, že Komise uzavře s Ukrajinou memorandum o porozumění, a poskytuje informace o jeho obsahu, načasování a přezkumu.

Článek 8 se týká požadavků na podávání zpráv podle memoranda o porozumění.

Oddíl 3 obsahuje ustanovení o způsobu uvolňování podpory v rámci nástroje, o povinnostech posuzování a informování.

Článek 9 stanoví způsob uvolnění podpory v rámci nástroje.

Článek 10 stanoví procesní kroky pro uvolnění podpory.

Článek 11 stanoví pravidla pro snížení, pozastavení a zrušení podpory.

Článek 12 stanoví, že Komise posoudí provádění podpory v rámci nástroje.

Článek 13 stanoví, jakým způsobem budou Evropský parlament a Rada informovány o vývoji týkajícím se nástroje.

Kapitola II nařízení obsahuje konkrétní ustanovení týkající se provádění nástroje: Článek 14, pokud jde o výpůjční a úvěrové operace a odchylky od nařízení (EU) 2021/947, pokud jde o požadavky na krytí a tvorbu rezerv v rámci záruky pro vnější činnost, článek 15 – pokud jde o úrokovou subvenci – a článek 16 – pokud jde o dohodu o financování nevratné podpory.

Kapitola III nařízení popisuje společná a závěrečná ustanovení týkající se postupu projednávání ve výborech (článek 17), výročních zpráv (článek 18) a vstupu v platnost (článek 19).

Návrh

NARÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,**kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině na rok 2023
(makrofinanční pomoc+)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 212 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem⁶,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o přidružení mezi Unií a Ukrajinou⁷, včetně prohloubené a komplexní zóny volného obchodu, vstoupila v platnost dne 1. září 2017.
- (2) V roce 2014 zahájila Ukrajina ambiciózní program reforem, jejichž cílem je stabilizovat ekonomiku a zlepšit životní podmínky obyvatel. Mezi hlavními prioritami programu jsou boj proti korupci, jakož i ústavní, volební a soudní reformy. Provádění těchto reforem bylo podpořeno po sobě jdoucími programy makrofinanční pomoci, v jejichž rámci Ukrajina obdržela od Unie pomoc ve formě úvěrů v celkové výši 6,6 miliardy EUR.
- (3) Nouzová makrofinanční pomoc, která byla poskytnuta v souvislosti s rostoucí hrozbou těsně před ruskou invazí podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/313⁸, poskytla Ukrajině úvěry ve výši 1,2 miliardy EUR a byla vyplacena ve dvou splátkách ve výši 600 milionů EUR v březnu a květnu 2022.
- (4) Mimořádná makrofinanční pomoc Unie ve výši až 1 miliardy EUR, poskytnutá podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1201⁹, přinesla rychlou a naléhavou podporu ukrajinskému rozpočtu a byla v plné výši vyplacena ve dvou tranších ve dnech 1. a 2. srpna 2022. Tato pomoc představovala první fázi plánované mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině ve výši až 9 miliard EUR, kterou Komise oznámila ve svém sdělení ze dne 18. května 2022 nazvaném „Pomoc Ukrajině a její obnova“ a Evropská rada schválila ve dnech 23.–24. června 2022.

⁶ Postoj Evropského parlamentu ze dne ... 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne ... 2022.

⁷ Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé (Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3).

⁸ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/313 ze dne 24. února 2022 o poskytnutí makrofinanční pomoci Ukrajině (Úř. věst. L 55, 28.2.2022, s. 4).

⁹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1201 ze dne 12. července 2022 o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině (Úř. věst. L 186, 13.7.2022, s. 1).

- (5) Rozhodnutí (EU) 2022/1628¹⁰ představovalo další krok v provádění uvedené mimořádné makrofinanční pomoci Unie. Stanovilo základ pro poskytnutí další částky až do výše 5 miliard EUR Ukrajině ve formě úvěrů za vysoce zvýhodněných podmínek, z nichž 2 miliardy EUR byly vyplaceny dne 18. října a zbývající 3 miliardy EUR by měly být vyplaceny do konce roku 2022.
- (6) Nevyprovokovaná a neodůvodněná ruská válečná agrese proti Ukrajině od 24. února 2022 způsobila Ukrajině ztrátu přístupu na finanční trhy a výrazný pokles veřejných příjmů, zatímco veřejné výdaje na řešení humanitární situace a zachování kontinuity státních služeb výrazně vzrostly. V této velmi nejisté a nestabilní situaci nejlepší odhady potřeb financování Ukrajiny, které provedl Mezinárodní měnový fond (MMF) v létě 2022, poukázovaly na mimořádný nedostatek finančních prostředků ve výši přibližně 39 miliard USD v roce 2022, z čehož přibližně polovinu by bylo možné pokrýt díky mezinárodní pomoci. Rychlé poskytnutí makrofinanční pomoci Ukrajině ze strany Unie podle rozhodnutí (EU) 2022/1628 bylo vzhledem k mimořádným okolnostem považováno za vhodnou krátkodobou reakci na značná rizika pro makrofinanční stabilitu Ukrajiny. Další částka mimořádné makrofinanční pomoci Unie ve výši až 5 miliard EUR podle rozhodnutí (EU) 2022/1628 měla podpořit makrofinanční stabilizaci Ukrajiny, posílit okamžitou odolnost země a podpořit její schopnost dosáhnout oživení, a tím přispět k udržitelnosti veřejného dluhu Ukrajiny a její schopnosti v konečném důsledku dostát svým finančním závazkům.
- (7) Unie, její členské státy a evropské finanční instituce od začátku ruské válečné agrese uvolnily 19,7 miliard EUR na podporu hospodářské, sociální a finanční odolnosti Ukrajiny. Jedná se o kombinaci podpory z rozpočtu Unie (12,4 miliardy EUR), včetně mimořádné makrofinanční pomoci a podpory Evropské investiční banky a Evropské banky pro obnovu a rozvoj, plně nebo částečně zaručené z rozpočtu EU, a další finanční podpory členských států (7,3 miliardy EUR).
- (8) Rada dále rozhodla o opatřeních pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených sil v rámci Evropského mírového nástroje ve výši 3,1 miliardy EUR a o misi vojenské pomoci na podporu Ukrajiny s částkou 0,1 miliardy EUR na společné náklady. Unie a její členské státy rovněž poskytly bezprecedentní věcnou mimořádnou reakci prostřednictvím mechanismu civilní ochrany EU, což představuje největší mimořádnou operaci od jeho vzniku, a poskytuje Ukrajině a regionu miliony mimořádných prostředků.
- (9) Evropská rada udělila Ukrajině status kandidátské země v červnu 2022¹¹. Pokračující silná podpora Ukrajiny je pro Unii klíčovou prioritou. Vyžaduje to organizovaný kolektivní přístup stanovený v tomto nástroji, protože škody způsobené ruskou válečnou agresí ukrajinskému hospodářství, občanům a podnikům jsou obrovské.
- (10) Ruská válečná agrese proti Ukrajině představuje strategickou geopolitickou hrozbu pro celou Unii a vyžaduje, aby členské státy byly silné a jednotné. Je proto nezbytné, aby podpora Unie byla poskytována rychle a mohla se na cestě k budoucí obnově pružně

¹⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1628 ze dne 20. září 2022 o poskytnutí mimořádné makrofinanční pomoci Ukrajině, navýšení společného rezervního fondu o záruky ze strany členských států a zvláštní rezervy na některé finanční závazky týkající se Ukrajiny, na které se poskytuje záruka podle rozhodnutí č. 466/2014/EU, a o změně rozhodnutí (EU) 2022/1201 (Úř. věst. L 245, 22.9.2022, s. 1).

¹¹ Závěry Evropské rady, 23.–24. června 2022.

a postupně přizpůsobovat potřebám, které vznikají v souvislosti s okamžitou pomocí a krátkodobou obnovou.

- (11) V této souvislosti je cílem nástroje zřízeného podle tohoto nařízení přispět k překlenutí nedostatku finančních prostředků na Ukrajině v roce 2023, zejména poskytováním vysoce zvýhodněné krátkodobé finanční pomoci státnímu rozpočtu předvídatelným, průběžným, řádným a včasným způsobem, včetně financování obnovy a počáteční podpory poválečné rekonstrukce, je-li to vhodné, s cílem podpořit Ukrajinu na její cestě k evropské integraci.
- (12) Aby bylo dosaženo obecného cíle, měla by být pomoc poskytnuta na podporu makrofinanční stability na Ukrajině a na zmírnění omezení v oblasti vnějšího financování Ukrajiny. Komise by měla provádět podporu v souladu s hlavními zásadami a cíli opatření, která byla přijata v rámci jednotlivých oblastí vnější činnosti, a dalšími relevantními politikami Unie.
- (13) Mezi hlavní oblasti podpory v rámci nástroje by mělo patřit také poskytování podpory na obnovu, opravy a údržbu kritických funkcí a infrastruktury, jakož i pomoc lidem v nouzi a nejvíce postiženým oblastem, pokud jde o materiální a sociální podporu, dočasné bydlení, výstavbu obytných budov a infrastruktury.
- (14) Nástroj by měl rovněž podpořit posílení kapacity ukrajinských orgánů pro přípravu na budoucí poválečnou obnovu a případně na počáteční přípravnou fázi předvstupního procesu, včetně posílení ukrajinských institucí, reformy a posílení účinnosti veřejné správy, jakož i transparentnosti, strukturálních reforem a řádné správy věcí veřejných na všech úrovních.
- (15) Nástroj podpoří vnější politiku Unie vůči Ukrajině. Komise a Evropská služba pro vnější činnost by měly v průběhu celé podpůrné operace úzce spolupracovat v zájmu koordinace vnější politiky Unie a zajištění její ucelenosti. Podpora Ukrajiny podle tohoto nařízení nadále významně přispívá k uspokojení finančních potřeb Ukrajiny, jak je odhaduje MMF, Světová banka a další mezinárodní finanční instituce, s přihlédnutím ke schopnosti Ukrajiny financovat se z vlastních zdrojů. Při určování výše podpory se rovněž zohledňují očekávané finanční příspěvky od bilaterálních a multilaterálních dárců, jakož i dosavadní použití jiných unijních nástrojů zajišťujících Ukrajině finanční prostředky ze zahraničí a přidaná hodnota celkového zapojení Unie.
- (16) Situace na Ukrajině vyžaduje postupný přístup, kdy by nástroj zaměřený na makrofinanční stabilitu a okamžitou úlevu a obnovu měla doprovázet trvalá podpora v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa a nástroje humanitární pomoci.
- (17) Nařízení by mělo stanovit zdroje, které jsou pro nástroj k dispozici na období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 s možným čerpáním do 31. března 2024. Ve formě půjček by měla být k dispozici maximální částka 18 miliard EUR. Kromě toho by nařízení mělo pro období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2027 stanovit úrokovou subvenci. Aby bylo zajištěno pokrytí úrokových nákladů po dobu trvání půjček, měly by být příspěvky členských států po roce 2027 obnoveny a pokračovat jako vnější účelově vázané příjmy, pokud nebudou v budoucích víceletých finančních rámcích pokryty jinými prostředky. Z tohoto důvodu není vyloučena možnost, že příspěvky členských států budou prodlouženy i na období po roce 2027.
- (18) Nařízení by mělo členským státům umožnit, aby poskytly další zdroje jako vnější účelově vázané příjmy, které mají být provedeny v rámci memoranda o porozumění

tohoto nástroje. Takovou možnost dodatečného příspěvku by měly mít i třetí země a zúčastněné strany jako vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 2 písm. d) a e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046¹². V zájmu podpory synergií a doplňkovosti je vhodné umožnit, aby tyto dodatečné příspěvky členských států, třetích zemí a dalších třetích stran mohly být rovněž poskytnuty programům zřízeným podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947¹³ a nařízení Rady (ES) č. 1257/96¹⁴ k financování opatření přispívajících k cílům tohoto nástroje.

- (19) Dobrovolné příspěvky členských států by měly být neodvolatelné, bezpodmínečné a splatné na požádání. Za tímto účelem by měl členský stát poskytující podporu uzavřít s Komisí dohodu o přiznání příspěvku ve smyslu čl. 22 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046. Dohoda o přiznání příspěvku by měla zahrnovat příspěvek na úrokovou subvenci a v případě, že si je členský stát přeje poskytnout, také další částky.
- (20) Podpora v rámci tohoto nástroje by měla být podmíněna tím, že Ukrajina bude i nadále respektovat účinné demokratické mechanismy a své instituce, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran, právní stát a zaručí dodržování lidských práv.
- (21) Podpora v rámci nástroje by měla být vázána na politické podmínky, které budou stanoveny v memorandu o porozumění. Měly by rovněž zahrnovat závazky k posílení hospodářské výkonnosti a odolnosti země, podnikatelského prostředí, usnadnění kritické rekonstrukce a řešení problémů v odvětví energetiky.
- (22) Politické podmínky by měly být doplněny přísnými požadavky na podávání zpráv, jejichž cílem je zajistit, aby byly finanční prostředky využívány efektivně, transparentně a odpovědně.
- (23) Vzhledem k současné situaci na Ukrajině je vhodné stanovit přezkum memoranda o porozumění v polovině období.
- (24) Podpora by měla být uvolněna pod podmínkou splnění předběžných podmínek, uspokojivého provádění a pokroku při plnění podmínek politiky.
- (25) Je vhodné stanovit možnost přehodnotit finanční potřeby Ukrajiny a snížit, pozastavit nebo zrušit podporu, pokud se v průběhu období vyplácení podpory Unie v rámci nástroje oproti původním prognózám zásadně sníží. Je rovněž vhodné stanovit možnost pozastavit nebo zrušit výplaty v případě, že nejsou splněny požadavky pro uvolnění podpory podle nástroje.

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996 o humanitární pomoci (Úř. věst. L 163, 2.7.1996, s. 1).

- (26) V současném kontextu naléhavých finančních potřeb země je vhodné organizovat finanční pomoc Ukrajině v rámci jednotné metody financování podle článku 220a nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, která by měla zvýšit likviditu dluhopisů Unie a atraktivitu a nákladovou efektivnost emisí Unie.
- (27) Vzhledem k obtížné situaci Ukrajiny způsobené ruskou válečnou agresí a s cílem podpořit ji na cestě k dlouhodobé stabilitě je vhodné poskytnout Ukrajině úvěry za vysoce zvýhodněných podmínek s maximální dobou trvání 35 let a zahájením splácení jistiny nejdříve v roce 2033. Je rovněž vhodné odchýlit se od čl. 220 odst. 5 písm. e) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 a umožnit, aby Unie měla možnost hradit náklady na úrokové sazby a odpustit Ukrajině správní náklady. Subvence úrokových sazeb by měla být poskytnuta jako nástroj považovaný za vhodný k zajištění účinnosti podpory ve smyslu čl. 220 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046. Měla by být financována z dodatečných dobrovolných příspěvků členských států a měla by být k dispozici postupně, jakmile vstoupí v platnost dohody s členskými státy.
- (28) Ukrajina může požádat o úrokovou subvenci a o odpuštění správních nákladů do konce března každého roku.
- (29) Finanční závazek z půjček podle tohoto nařízení by neměl být podporován zárukou na vnější činnost odchylně od čl. 31 odst. 3 druhé věty nařízení (EU) 2021/947. Částky nezbytné k pokrytí případného schodku v rámci finanční pomoci Ukrajině dostupné na rok 2023 by měly být mobilizovány v souladu s čl. 2 odst. 3 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093¹⁵. Podpora by měla představovat finanční pomoc ve smyslu čl. 220 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046. Při zvažování finančních rizik a rozpočtového krytí by neměly být vytvářeny rezervy na finanční pomoc ve formě půjček podle tohoto nástroje a odchylně od čl. 211 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 by neměla být stanovena žádná míra tvorby rezerv jako procento z částky uvedené v čl. 4 odst. 1.
- (30) Je vhodné, aby Komise a Ukrajina uzavřely smlouvu o úvěru za účelem úvěrové podpory v rámci podmínek stanovených v memorandu o porozumění. S cílem zajistit účinnou ochranu finančních zájmů Unie souvisejících s podporou v rámci nástroje by Ukrajina měla přijmout vhodná opatření v oblasti prevence a potírání podvodů, korupce a jakýchkoli jiných nesrovnalostí souvisejících s touto pomocí. Kromě toho by ve smlouvě o úvěru a v dohodě o financování mělo být stanoveno, že Komise bude provádět kontroly, Účetní dvůr bude provádět audity a Úřad evropského veřejného žalobce bude vykonávat své pravomoci v souladu s články 129 a 220 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.
- (31) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.

¹⁵ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (32) Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011¹⁶.
- (33) Vzhledem k naléhavosti dané výjimečnými okolnostmi způsobenými nevyprovokovanou a neodůvodněnou válečnou agresí Ruska je vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (34) S ohledem na současnou situaci na Ukrajině by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve, a to prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Podpora Ukrajiny ze strany Unie

ODDÍL 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině ze strany Unie (dále jen „nástroj“) ve formě úvěrů, nevratné podpory a úrokové subvence.

Nařízení stanoví cíle nástroje, jeho financování, formy financování Uníí v jeho rámci a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Cíle nástroje

1. Obecným cílem nástroje je poskytovat krátkodobou finanční pomoc předvídatelným, nepřetržitým, řádným a včasným způsobem, financovat obnovu a případně počáteční podporu poválečné obnovy s cílem podpořit Ukrajinu na její cestě k evropské integraci.
2. K dosažení obecného cíle je třeba podpořit zejména tyto hlavní specifické cíle:
 - a) makrofinanční stabilitu a zmírnění vnějších a vnitřních překážek bránících financování země;
 - b) program reforem zaměřený na počáteční přípravnou fázi předvstupního procesu, případně včetně posílení ukrajinských institucí, reformy a posílení

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

efektivity veřejné správy, jakož i transparentnosti, strukturálních reforem a řádné správy věcí veřejných na všech úrovních;

- c) obnovu kritických funkcí a infrastruktury a pomoc lidem v nouzi.

Článek 3 **Oblasti podpory**

K dosažení svých cílů nástroj podporuje zejména tyto činnosti:

- a) financování finančních potřeb Ukrajiny s cílem udržet makrofinanční stabilitu země;
- b) obnovu, například obnovování kritické infrastruktury, jako je energetická infrastruktura, vodohospodářské systémy, dopravní sítě, vnitrostátní silnice nebo mosty, nebo ve strategických hospodářských odvětvích a sociální infrastrukturu, jako jsou zdravotnická zařízení, školy a bydlení pro přesídlené osoby, včetně dočasného a sociálního bydlení;
- c) odvětvové a institucionální reformy, včetně protikorupčních a soudních reforem, dodržování zásad právního státu, řádné správy věcí veřejných a modernizace vnitrostátních a místních institucí;
- d) přípravu rekonstrukce Ukrajiny;
- e) podporu sbližování právního rámce Ukrajiny s právním rámcem Unie a integrace země do jednotného trhu, jakož i posílení hospodářského rozvoje a zlepšení konkurenceschopnosti;
- f) posílení správní kapacity Ukrajiny vhodnými prostředky, včetně využití technické pomoci.

Článek 4 **Dostupná podpora v rámci nástroje**

1. Podpora v rámci nástroje ve formě úvěrů je k dispozici ve výši až 18 000 000 000 EUR na období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 s možností čerpání do 31. března 2024.
2. Dodatečná podpora v rámci nástroje na období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2027 je rovněž k dispozici, s výhradou čl. 5 odst. 1, na pokrytí výdajů podle článku 15. Tato dodatečná podpora může být k dispozici i po 31. prosinci 2027 s výhradou čl. 5 odst. 1.
3. Dodatečné částky, které jsou k dispozici v souladu s čl. 5 odst. 2 a 4 tohoto nařízení, mohou být realizovány jako nevratná podpora, pokud je tak stanoveno v memorandu o porozumění, které má být uzavřeno v souladu s článkem 7 tohoto nařízení nebo v souladu s nařízením (EU) 2021/947 a nařízením (ES) č. 1257/96, na financování opatření k dosažení cílů uvedených v čl. 2 odst. 2 písm. b) až c) v souladu s pravidly těchto nařízení.
4. Částky uvedené v odstavci 3 mohou pokrývat podpůrné výdaje na provádění nástroje a na dosažení jeho cílů, včetně administrativní podpory spojené s přípravnými, návaznými, sledovacími, kontrolními, auditními a hodnotícími činnostmi nezbytnými pro provádění, jakož i výdaje v ústředí a v delegacích Unie na administrativní

a koordinační podporu potřebnou pro nástroj a k řízení operací financovaných v rámci nástroje, včetně informačních a komunikačních činností a systémů informačních technologií na úrovni organizace.

Článek 5

Příspěvky členských států a třetích stran

1. Členské státy mohou přispívat na částky uvedené v čl. 4 odst. 2. Relativní podíl příspěvku dotyčného členského státu na těchto částkách odpovídá relativnímu podílu tohoto členského státu na celkovém hrubém národním důchodu (HND) Unie. Pro příspěvky na rok n se relativní podíl založený na HND vypočítá jako podíl na celkovém HND Unie, jak vyplývá z příslušného sloupce příjmové části posledního přijatého ročního rozpočtu Unie nebo opravného ročního rozpočtu Unie na rok $n-1$.
Podpora v rámci nástroje podle tohoto odstavce je k dispozici pro jakoukoli částku stanovenou v dohodě s příslušným členským státem poté, co tato dohoda vstoupí v platnost.
2. Členské státy mohou do nástroje přispívat dalšími částkami podle čl. 4 odst. 3.
3. Příspěvky uvedené v odstavcích 1 a 2 představují vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 2 písm. a) bodem ii) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.
4. Zúčastněné třetí země a strany mohou rovněž přispívat na nevratnou podporu v rámci nástroje dalšími částkami uvedenými v čl. 4 odst. 3, zejména v souvislosti se specifickými cíli uvedenými v čl. 2 odst. 2 písm. b) až c). Tyto příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 2 písm. d) a e) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.

ODDÍL 2

PODMÍNKY PODPORY V RÁMCI NÁSTROJE

Článek 6

Podmínka podpory v rámci nástroje

1. Poskytnutí podpory z tohoto nástroje je podmíněno tím, že Ukrajina bude nadále prosazovat a respektovat účinné demokratické mechanismy, včetně parlamentního systému založeného na pluralitě politických stran, a zásady právního státu a že zaručí dodržování lidských práv.
2. Komise a Evropská služba pro vnější činnost sledují plnění předběžné podmínky stanovené v odstavci 1 po celou dobu poskytování podpory z nástroje, zejména před vyplacením prostředků, přičemž v příslušných případech řádně zohlední pravidelnou zprávu o rozšíření. Zohlední rovněž okolnosti na Ukrajině a důsledky tamního uplatňování stanného práva.
3. Odstavce 1 a 2 tohoto článku se použijí v souladu s rozhodnutím Rady 2010/427/EU¹⁷.

¹⁷ Rozhodnutí Rady 2010/427/EU ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30).

Článek 7

Memorandum o porozumění

1. Komise uzavře s Ukrajinou memorandum o porozumění, které stanoví zejména podmínky politiky, orientační finanční plánování a požadavky na podávání zpráv podle článku 8.

Politické podmínky jsou podle potřeby v kontextu celkové situace na Ukrajině spojeny s cíli uvedenými v článku 2 a jejich prováděním uvedeným v článku 3 a s předběžnou podmínkou stanovenou v článku 6. Zahrnují závazek dodržovat zásady řádného finančního řízení se zaměřením na boj proti korupci, organizovanému zločinu, podvodům a zamezení střetu zájmů a vytvoření transparentního a odpovědného rámce pro řízení obnovy a případně rekonstrukce.

2. V polovině období může Komise memorandum o porozumění přezkoumat. Komise může na základě přezkumu memorandum o porozumění změnit.
3. Memorandum o porozumění se přijímá a mění přezkumným postupem podle čl. 17 odst. 2.

Článek 8

Požadavky na podávání zpráv

1. Požadavky na podávání zpráv pro Ukrajinu budou zahrnuty do memoranda o porozumění a zajistí zejména účinnost, transparentnost a odpovědnost za využívání podpory poskytované v rámci nástroje.
2. Komise pravidelně ověřuje plnění požadavků na podávání zpráv a pokrok při plnění politických podmínek stanovených v memorandu o porozumění. Komise o výsledcích tohoto ověření informuje Evropský parlament a Radu.

ODDÍL 3

UVOLNĚNÍ PODPORY V RÁMCI NÁSTROJE, POSOUZENÍ A INFORMAČNÍ POVINNOSTI

Článek 9

Uvolnění podpory v rámci nástroje

1. S výhradou požadavků uvedených v článku 10 poskytuje Komise podporu v rámci nástroje ve splátkách. Komise rozhodne o časovém rámci pro vyplacení každé splátky. Splátka může být vyplacena v jedné nebo více tranších.
2. Uvolnění podpory v rámci nástroje řídí Komise na základě svého posouzení plnění politických podmínek obsažených v memorandu o porozumění.

Článek 10

Rozhodnutí o uvolnění podpory v rámci nástroje

1. Ukrajina předloží žádost o finanční prostředky před vyplacením každé splátky spolu se zprávou v souladu s ustanoveními memoranda o porozumění.
2. Komise rozhodne o uvolnění splátek na základě posouzení následujících požadavků:
 - a) dodržení podmínky stanovené v článku 6;
 - b) uspokojivé splnění podmínek v oblasti podávání zpráv dohodnutých v memorandu o porozumění;
 - c) uspokojivý pokrok při provádění politických podmínek stanovených v memorandu o porozumění;
 - d) před vyplacením maximální částky podpory v rámci nástroje Komise ověří splnění všech politických podmínek stanovených v memorandu o porozumění.

Článek 11

Snížení, pozastavení a zrušení podpory v rámci nástroje

1. Pokud se finanční potřeby Ukrajiny během období vyplácení podpory Unie v rámci nástroje oproti původním prognózám zásadně sníží, může Komise výši podpory snížit, pozastavit nebo zrušit.
2. Pokud nejsou splněny požadavky stanovené v čl. 10 odst. 2, Komise pozastaví nebo zruší vyplácení podpory v rámci nástroje.

Článek 12

Posouzení provádění podpory v rámci nástroje

Během provádění nástroje Komise prostřednictvím operativního posouzení, které může být provedeno společně s operativním posouzením podle rozhodnutí (EU) 2022/1201 a rozhodnutí (EU) 2022/1628, posoudí řádnost ukrajinských finančních opatření, správních postupů a mechanismů vnitřní a vnější kontroly, které jsou pro pomoc relevantní.

Článek 13

Informování Evropského parlamentu a Rady

Komise informuje Evropský parlament a Radu o vývoji týkajícím se nástroje, včetně jeho vyplácení a vývoje v oblasti operací uvedených v článku 9, a předkládá těmto institucím včas příslušné dokumenty. V případě pozastavení nebo zrušení podle čl. 11 odst. 2 neprodleně informuje o důvodech pozastavení nebo zrušení Evropský parlament a Radu.

Kapitola II

Zvláštní ustanovení týkající se provádění podpory

Článek 14

Výpůjční a úvěrové operace

1. Za účelem financování podpory v rámci nástroje ve formě úvěrů je Komise zmocněna jménem Unie vypůjčit si potřebné finanční prostředky na kapitálových trzích nebo od finančních institucí v souladu s čl. 220 písm. a) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Podrobné podmínky podpory v rámci nástroje ve formě úvěrů se stanoví ve smlouvě o úvěru v souladu s článkem 220 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046, kterou uzavře Komise s Ukrajinou. Maximální doba trvání úvěrů je 35 let.
3. Odchylně od čl. 31 odst. 3 druhé věty nařízení (EU) 2021/947 se makrofinanční pomoc poskytovaná Ukrajině ve formě úvěrů v rámci tohoto nástroje nepodporuje ze záruky pro vnější činnost.

K úvěrům podle tohoto nařízení se netvoří žádné rezervy a odchylně od čl. 211 odst. 1 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 se nestanoví žádná míra tvorby rezerv v procentech z částky uvedené v čl. 4 odst. 1.

Článek 15

Subvence úrokových sazeb

1. Odchylně od čl. 220 odst. 5 písm. e) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 a v závislosti na dostupných zdrojích může Unie nést náklady na úroky poskytnutím subvence úrokových sazeb a pokrytím správních nákladů souvisejících s půjčkami a úvěry, s výjimkou nákladů spojených s předčasným splacením úvěru, pokud jde o úvěry podle tohoto nařízení.
2. Ukrajina může každý rok Unii požádat o subvence úrokových sazeb a pokrytí správních nákladů.

Článek 16

Dohoda o financování nevratné podpory

Podrobné podmínky nevratné podpory uvedené v čl. 4 odst. 3 se stanoví v dohodě o financování, která má být uzavřena mezi Komisí a Ukrajinou. Odchylně od čl. 220 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 obsahuje dohoda o financování pouze ustanovení uvedená v čl. 220 odst. 5 písm. a) až c) uvedeného nařízení. Dohoda o financování obsahuje ustanovení o ochraně finančních zájmů Unie, kontrolách, auditech, předcházení podvodům a jiným nesrovnalostem a o zpětném získávání finančních prostředků.

Kapitola III

Společná a závěrečná ustanovení

Článek 17

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 18

Výroční zpráva

1. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě posouzení provádění kapitoly I, včetně vyhodnocení tohoto provádění. Tato zpráva:
 - a) vyhodnotí, jakého pokroku bylo při provádění podpory ze strany Unie dosaženo;
 - b) posoudí hospodářskou situaci a vyhlídky Ukrajiny, jakož i provádění požadavků a podmínek uvedených v oddíle 2 kapitoly I;
 - c) uvede souvislost mezi požadavky a podmínkami stanovenými v memorandu o porozumění, průběžnou makrofinanční situací Ukrajiny a rozhodnutími Komise o uvolnění splátek podpory v rámci nástroje.
2. Do dvou let od konce doby dostupnosti předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hodnocení *ex post*, v níž vyhodnotí výsledky a účinnost dokončené podpory ze strany Unie v rámci nástroje a míru, do jaké přispěla k dosažení cílů této pomoci.

Článek 19

Závěrečná ustanovení

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1. Název návrhu/podnětu

1.2. Příslušné oblasti politik

1.3. Povaha návrhu/podnětu:

1.4. Cíle

1.4.1. Obecné cíle

1.4.2. Specifické cíle

1.4.3. Očekávané výsledky a dopady

1.4.4. Ukazatele výkonnosti

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

1.7. Předpokládaný způsob řízení

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

3.2.2. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

3.2.3. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

3.2.4. Příspěvky třetích stran

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ VÝKAZ

RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj pro poskytování podpory Ukrajině

1.2 Příslušné oblasti politik (klastř programu)

6. Sousedství a svět

14. Vnější činnost

Nástroj pro poskytování podpory Ukrajině (makrofinanční pomoc+)

1.3 Návrh/podnět se týká:

☒ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci¹⁸

☐ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.4 Cíle

1.4.1 Obecné cíle

Poskytnout krátkodobou finanční pomoc, financování obnovy a počáteční podporu poválečné obnovy s cílem podpořit Ukrajinu na její cestě k evropské integraci.

1.4.2 Specifické cíle

- a) makrofinanční stabilita a zmírnění vnějšího a vnitřního finančního omezení země;
- b) program reforem zaměřený na počáteční přípravnou fázi předvstupního procesu, případně včetně posílení ukrajinských institucí, reformy a posílení účinnosti veřejné správy, jakož i transparentnosti, strukturálních reforem a řádné správy věcí veřejných na všech úrovních;
- c) obnova kritických funkcí a infrastruktury a pomoc lidem v nouzi.

1.4.3 Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

- Podpora ekonomické odolnosti a stability Ukrajiny ve válečných podmínkách.
- Přispění k pokrytí potřeb Ukrajiny v oblasti vnějšího financování v souvislosti s výrazným zhoršením jejích vnějších účtů, ke kterému došlo v důsledku nevyprovokované a neodůvodněné invaze Ruska na Ukrajinu.

¹⁸

Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

- Zmírnění rozpočtové potřeby financování partnera, jako pokračování již poskytnuté nouzové pomoci.
- Podpora strukturální reformy zaměřené na zlepšení celkového makroekonomického řízení, posílení správy ekonomických záležitostí a transparentnosti a zlepšení podmínek pro udržitelný růst s ohledem na pokračující integraci do EU.

1.4.4 Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Ukrajinské orgány budou muset podávat útvarům Komise pravidelné zprávy o řadě hospodářských ukazatelů a o požadavcích na podávání zpráv obsažených v memorandu o porozumění.

Po operačním hodnocení finančních okruhů a správních postupů, které bylo u Ukrajiny provedeno v červnu 2020, budou útvary Komise dále sledovat řízení veřejných financí.

1.5. Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

Vyplacení pomoci bude podmíněno splněním podmínky i politických podmínek uvedených v memorandu o porozumění mezi Komisí a ukrajinskými orgány. Pomoc má být vyplacena v několika splátkách. K uvolnění splátek by došlo urychleně po schválení tohoto návrhu a po vstupu příslušného memoranda o porozumění v platnost, a následně by se staly dostupnými.

Za správu pomoci bude odpovídat Komise. V souladu s finančním nařízením jsou použitelná zvláštní ustanovení o předcházení podvodům a jiným nesrovnalostem. Komise a ukrajinské orgány by se dohodly na memorandu o porozumění, které by stanovilo požadavky na podávání zpráv. Komise bude úzce spolupracovat s mezinárodními finančními institucemi a vnitrostátními orgány na sledování příslušného vývoje a uplatňování požadavků a podmínek dohodnutých v memorandu o porozumění.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení Unie (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto bodu se „přidanou hodnotou ze zapojení Unie“ rozumí hodnota plynoucí ze zásahu Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

Tento návrh reaguje na potřebu společné reakce při poskytování podpory Ukrajině v přiměřeném rozsahu, které nemohou uspokojivě zvládnout samotné členské státy. Tuto úlohu může lépe splnit Evropská unie jako celek. Hlavními důvody jsou fiskální kapacita a rozpočtová omezení na vnitrostátní úrovni a potřeba silné koordinace dárců, aby se maximalizoval rozsah a účinnost podpory a zároveň se omezila zátěž pro správní kapacitu ukrajinských orgánů, která je za současných okolností velmi napjatá.

Tato iniciativa je součástí cíle EU poskytnout Ukrajině krátkodobou podporu likvidity. Rovněž posiluje činnosti Unie zaměřené na přímou humanitární, hospodářskou a obrannou podporu, jakož i iniciativy Unie ke koordinaci mnohostranných akcí, jako je iniciativa „Stojíme za Ukrajinou“. Svou povahou je rovněž katalyzátorem reforem, které posilují krátkodobou odolnost země a rovněž

přispívají k posílení dlouhodobé stability. Tyto očekávané výsledky jsou v tomto kritickém okamžiku pro Ukrajinu obzvláště důležité.

Tyto zvýhodněné úvěry budou mít ve srovnání s ostatními nástroji EU tu klíčovou přidanou hodnotu, že rychle zmírní problémy s externím financováním a pomohou zajistit pokračující stabilní makrofinanční rámec, mimo jiné tím, že podpoří trvale udržitelnou platební bilanci a rozpočtovou situaci, to vše ve vhodném rámci pro požadavky na podávání zpráv.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Operace makrofinanční pomoci partnerským zemím podléhají hodnocení *ex post*. Dřívější hodnocení *ex post* předchozích operací makrofinanční pomoci Ukrajině ukázala, že obecně byla vysoce relevantní, pokud jde o její cíle, finanční krytí a politické cíle.

Zásadně podpořily Ukrajinu při řešení problémů s platební bilancí a při provádění klíčových strukturálních reforem, aby se ekonomika stabilizovala a posílila se udržitelnost její vnější pozice. Operace umožnily fiskální úspory a finanční výhody a katalyzovaly další finanční podporu a důvěru investorů.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Návrh je v souladu se stropy víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027. Podpora ve formě půjček bude k dispozici do roku 2023. Zdroje pro tento nástroj budou financovány z výpůjček (až do výše 18 miliard EUR pro podporu založenou na půjčkách).

EU bude poskytovat úrokovou subvenci, která bude financována z příspěvků členských států jako vnější účelově vázané příjmy do rozpočtu EU. Proto tyto výdaje neovlivní stropy víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Makrofinanční pomoc Unie Ukrajině v roce 2022 byla velkorysá a účinná. Pomoc však byla poskytována *ad hoc*, vždy na několik měsíců. Vyžádalo si to značné rezervy z rozpočtu EU a vnitrostátní záruky. Proto je třeba zvážit strukturálnější a účinnější přístup k podpoře Ukrajiny ze strany Unie v roce 2023.

Tento návrh stanoví řádný a udržitelný rámec pro směřování finanční pomoci Ukrajině a zároveň nabízí dostatečnou pružnost pro přizpůsobení podpory vyvíjejícím se finančním potřebám země a připravuje půdu pro budoucí nástroj „Rebuild Ukraine“ v souladu se sdělením ze dne 18. května 2022 o „pomoci Ukrajině a její obnově“¹⁹ a zásadami dohodnutými na konferenci o reformě Ukrajiny konané v Luganu v červenci 2022.

Aby se předešlo opakovanému jednání EU a vnitrostátních zákonodárců o otázkách finanční podpory, mělo by se o širokých parametrech podpory Unie na pomoc a obnovu rozhodnout na celý rok 2023.

Mělo by se zabránit dalšímu tlaku na napjatý rozpočet EU v důsledku požadavků na poskytování rezerv a složitých opatření zahrnujících množství vnitrostátních záruk

¹⁹

COM(2022) 233 final.

ad hoc. Jednotný a účinný systém pro zajištění nejlepších podmínek pro poskytování půjček a rozšíření přístupu na trh pro úvěrovou podporu má v kontextu rostoucích nákladů a úrokových sazeb velké výhody.

1.6. Doba trvání a finanční dopad návrhu/podnětu

☒ Časově omezená doba trvání

- ☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR
- ☒ Finanční dopad v roce 2023 v případě úvěrové podpory a v průběhu splácení podpory ve formě úrokové subvence, která je financována z vnějších účelově vázaných příjmů, pokud není pokryta jinými prostředky v budoucích víceletých finančních rámcích.

☐ Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob řízení²⁰

☒ Přímé řízení Komisí

- ☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- ☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ Sdílené řízení s členskými státy

☐ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- ☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- ☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- ☐ EIB a Evropský investiční fond,
- ☐ subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- ☐ veřejnoprávní subjekty,
- ☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- ☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytující dostatečné finanční záruky,
- ☐ osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o EU a určené v příslušném základním právním aktu.
- Pokud vyberete více způsobů řízení, upřesněte je v části „Poznámky“.

Poznámky

Není

relevantní

²⁰

Vysvětlení způsobů řízení spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Upřesněte četnost a podmínky.

Uplatňují se povinnosti sledování a podávání zpráv podle nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.

Útvary Komise budou opatření sledovat na základě konkrétních opatření, na nichž se s ukrajinskými orgány dohodnou v memorandu o porozumění.

Memorandum o porozumění bude obsahovat požadavky na podávání zpráv, které zajistí zejména účinnost, transparentnost a odpovědnost za využívání podpory v rámci nástroje.

Komise bude pravidelně ověřovat plnění požadavků na podávání zpráv a pokrok při plnění politických podmínek stanovených v memorandu o porozumění. O výsledcích tohoto ověření uvědomí Komise Evropský parlament a Radu.

Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě posouzení provádění podpory ze strany Unie Ukrajině, včetně hodnocení tohoto provádění.

Do dvou let od konce doby dostupnosti nástroje předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o hodnocení *ex post*, v níž vyhodnotí výsledky a účinnost dokončené podpory ze strany Unie v rámci nástroje a míru, do jaké přispěla k dosažení cílů této pomoci.

2.2. Systémy řízení a kontroly

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů řízení, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

Opatření, která mají být financována podle tohoto návrhu, budou prováděna v rámci přímého řízení Komisí, neboť se jedná o finanční podporu poskytovanou přímo státu.

Podporu v rámci nástroje poskytne Komise ve splátkách, z nichž každá se skládá z půjčky a nevratné podpory, je-li k dispozici.

Výplaty lze organizovat pružně a rychle podle potřeb ukrajinských orgánů. Mohly by se například provádět čtvrtletně, aby se minimalizovala administrativní zátěž ukrajinských orgánů.

Podpora by měla být uvolněna pod podmínkou splnění předběžných podmínek, uspokojivého provádění a pokroku při plnění podmínek politiky.

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

S navrhovanou operací jsou spojena politická, fiduciární a strategická rizika. Hlavní riziko pro operaci vyplývá z pokračující války způsobené neodůvodněnou a nevyprovokovanou invazí Ruska na Ukrajinu, která by mohla mít další negativní dopad na makroekonomickou stabilitu a správní kapacitu Ukrajiny.

Existuje riziko, že by půjčky mohly být použity podvodným způsobem. Vzhledem k tomu, že návrh není určen na konkrétní výdaje (například na rozdíl od projektového financování), souvisí toto riziko s faktory, jako je obecná kvalita systémů řízení v Ukrajinské národní bance a na ministerstvu financí, správních postupů, kontrolních a dohledových funkcí, bezpečnosti systémů IT a odpovídající kapacity interního a externího auditu.

Třetí riziko pramení z možnosti, že Ukrajina nebude splácet finanční závazky vůči EU plynoucí z navrhovaných úvěrů (riziko selhání nebo úvěrové riziko), což by mohlo být způsobeno například významným dalším zhoršením platební bilance a fiskální situace dotyčné partnerské země. Za tímto účelem Komise po vstupu této změny nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 v platnost přijme a zavede širší rámec řízení, postupy řízení rizik a metodiku rozdělování nákladů.

Systémy vnitřní kontroly

Za ověřování, kontrolu a audit operací bude odpovídat Komise, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a Evropský účetní dvůr, jak stanoví článek 129 finančního nařízení. Během provádění bude Komise pravidelně kontrolovat prohlášení partnerů. Platba podléhá sledování zaměstnanci Komise. Vyplácení prostředků na operace může být podmíněno dalšími nezávislými kontrolami *ex post* (dokumentární kontrolou a/nebo kontrolou na místě), které provádějí úředníci z týmu pro provádění kontrol *ex post* příslušného útvaru Komise. Tyto kontroly mohou být rovněž zahájeny na žádost odpovědné dále pověřené schvalující osoby. Pokud by to bylo nutné (doposud tomu tak nebylo), je možné platby přerušit, pozastavit, provést finanční opravy (Komisí) a finanční prostředky vymáhat zpět, jak výslovně uvádí smlouva o úvěru a dohoda o financování uzavřená s partnery.

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr „náklady na kontroly ÷ hodnota souvisejících spravovaných finančních prostředků“) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

Zavedené kontrolní systémy dosud zajistily efektivní míru chyb u plateb typu makrofinanční pomoci ve výši 0 %. Nejsou známy žádné případy podvodů, korupce nebo nezákonné činnosti. Operace mají jasnou intervenční logiku, která umožňuje Komisi posoudit jejich dopad. Díky těmto kontrolám je možné zajistit jistotu finančního řízení a dosáhnout politických cílů a priorit.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Upřesněte stávající či předpokládaná preventivní a ochranná opatření, např. opatření uvedená ve strategii pro boj proti podvodům.

Ke zmírnění rizik podvodného zneužití již bylo a ještě bude přijato několik opatření. Smlouva o úvěru, která má být uzavřena mezi Komisí a Ukrajinou v souladu s článkem 220 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046. Podrobné podmínky případné nevratné podpory poskytnuté navíc k úrokové subvenci budou stanoveny v dohodě o financování, kterou uzavře Komise s Ukrajinou.

Dohody budou obsahovat soubor ustanovení o kontrolách, prevenci podvodů, auditech a vymáhání finančních prostředků v případě podvodu nebo korupce. Ve smlouvě o úvěru a dohodě o financování by mělo být zvláště stanoveno, že Komise bude provádět kontroly, Účetní dvůr bude provádět audity a Úřad evropského veřejného žalobce bude vykonávat své pravomoci v souladu s články 129 a 220 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046.

Dále se předpokládá, že s pomocí bude spojena řada požadavků na podávání zpráv s cílem posílit transparentnost a odpovědnost při využívání finančních prostředků.

ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátsk ých zemí	třetích zemí	ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. b) finančního nařízení
6	Nová položka pro úrokovou subvenci	RP				
	Nová položka pro výdaje na podporu podle čl. 4 odst. 4	NRP	ANO	ANO	ANO	ANO
	Nová položka pro nevratnou podporu podle čl. 4 odst. 3	RP				

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

Navrhované výdaje spojené s nástrojem pro poskytování podpory Ukrajině budou pokryty maximální částkou 18 000 000 000 EUR ve formě úvěrů pocházejících z výpůjčních operací Unie.

Částky pocházející ze zvláštních dobrovolných příspěvků členských států (jako vnější účelově vázané příjmy) by byly použity na tyto účely:

podpora subvence úrokových nákladů na úvěry – cílový objem nelze předem stanovit, protože tyto náklady budou záviset na skutečných úrocích z úvěrů,

- činnosti, na které se vztahuje memorandum o porozumění nástroje,
- budou přesměrovány do Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI) a/nebo humanitární pomoci na činnosti ve prospěch Ukrajiny.

Kromě toho mohou třetí země a strany poskytnout další zdroje k výše uvedeným zdrojům jako vnější účelově vázané příjmy, které přispějí na memorandum o porozumění nástroje nebo budou přesměrovány do NDICI a/nebo humanitární pomoci na činnosti ve prospěch Ukrajiny.

Nástroj pro poskytování podpory Ukrajině (Předpoklad: prostředky na závazky se rovnají prostředkům na platby)	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
• Operační prostředky (z toho)					
Úvěry	18 000 000 000	—	—	—	—
Nevratná podpora na pokrytí úrokové subvence	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Další příspěvky na nevratnou podporu	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Okruh víceletého finančního rámce	7	Správní výdaje
--	----------	----------------

Tento oddíl se vyplní pomocí „rozpočtových údajů správní povahy“, jež se nejprve uvedou v příloze legislativního finančního výkazu (příloha V interních pravidel), která se pro účely konzultace mezi útvary vloží do aplikace DECIDE.

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	CELKEM
GŘ: <.....>							
• Lidské zdroje							
• Ostatní správní výdaje							
GŘ <.....> CELKEM	Prostředky						

Prostředky z OKRUHU 7 vícetletého finančního rámce CELKEM	(Závazky celkem = platby celkem)								
---	-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- ☒ Návrh/podnět nevyžaduje použití prostředků správní povahy
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje použití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok 2023 ²¹	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKEM
--	---------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------

OKRUH 7 víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje						
Ostatní správní výdaje						
Mezisoučet za OKRUH 7 víceletého finančního rámce						

Mimo OKRUH 7 ²² víceletého finančního rámce						
Lidské zdroje	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Ostatní výdaje správní povahy	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Mezisoučet mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce						

CELKEM	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
---------------	------	------	------	------	------	------

Potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy budou pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

²¹ Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

²² Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- ☒ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- ☐ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky

	2023	2024	2025		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)					
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)					
20 01 02 03 (při delegacích)					
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE)²³					
20 02 01 (SZ, VNO, ZAP z celkového rámce)					
20 02 03 (SZ, MZ, VNO, ZAP a MOD při delegacích)					
14 01 06²⁴	– v ústředí				
	– při delegacích				
01 01 01 02 (SZ, VNO, ZAP v nepřímém výzkumu)					
01 01 01 12 (SZ, VNO, ZAP v přímém výzkumu)					
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)					
CELKEM					
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky: FTE) – SZ, MZ, VNO a MOD²⁵					
Jiná rozpočtová položka: Účelově vázané příjmy					
Financováno z účelově vázaných příjmů – v ústředí					
Financováno z účelově vázaných příjmů – v delegaci					
CELKEM					

XX je oblast politiky nebo dotčená hlava rozpočtu.

Potřeby v oblasti lidských zdrojů budou pokryty ze zdrojů GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přeočísleny v rámci GŘ, a případně doplněny z dodatečného přidělu, který lze řídicímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	
Externí zaměstnanci	

²³ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

²⁴ Dílčí strop na externí zaměstnance financované z operačních prostředků (bývalé položky „BA“).

²⁵ SZ = smluvní zaměstnanec; MZ = místní zaměstnanec; VNO = vyslaný národní odborník; ZAP = zaměstnanec agentury práce; MOD = mladý odborník při delegaci.

3.2.3. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Úvěry budou financovány z výpůjček EU na finančních trzích.

- ☐ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

Upřesněte, jaká úprava se požaduje, příslušné rozpočtové položky a odpovídající částky. V případě zásadní úpravy přiložte excelovou tabulku.

- ☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

Upřesněte, co se požaduje, příslušné okruhy a rozpočtové položky, odpovídající částky a navrhované nástroje, které mají být použity.

- ☒ vyžaduje revizi VFR.

Tato iniciativa vyžaduje cílenou úpravu nařízení o víceletém finančním rámci, která umožní, aby půjčky Ukrajině byly zajištěny zárukou z rozpočtové rezervy EU, tj. z rozpočtového prostoru nad stropem pro platby víceletého finančního rámce až do výše stropu vlastních zdrojů. To poskytne investorům vysoký stupeň ochrany a jistoty, přičemž se předejde nákladnému zavádění vnitrostátních záruk, aniž by se změnila velikost nebo stropy víceletého finančního rámce. To vyžaduje omezenou změnu nařízení o víceletém finančním rámci (EU, Euratom) 2020/2093, která umožní, aby se s podmíněnými závazky vyplývajícími z finanční pomoci Ukrajině zacházelo stejně jako s finanční pomocí členským státům. Tato omezená změna nezmění platné stropy VFR na období 2021–2027.

3.2.4. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- ☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.²⁶
- ☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok N ²⁷	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)			Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM								

²⁶

²⁷

Příspěvky třetích stran budou mít podobu účelově vázaných příjmů uvedených v níže uvedeném oddíle. Rokem N se rozumí rok, kdy se návrh/podnět začíná provádět. Výraz „N“ nahraďte předpokládaným prvním rokem provádění (například 2021). Totéž proveďte u let následujících.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

- ☐ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- ☒ Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - ☐ na vlastní zdroje
 - ☒ na jiné příjmy
 - uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky ☒

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová položka:	rozpočtová	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ²⁸					
			Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz bod 1.6)	
		<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Viz oddíl 3.2.1. výše

²⁸ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.